

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

ANY XI.

REUS, DIMECRES 8 DE NOVEMBRE DE 1916

Preus de suscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.

Fora. 4'50 trimestre

Estranger. 9

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

Num. 255

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIA DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

OSTRES

Les Verdes de Marennes a 2 pessetes dotzena i les acreditades d'Arcachon a una

Se'n serveixen Sagalá
al BAR

Carrer de Sant Joan, 1-REUS

que pot quedar reduida a pessetes 2.480; en lloc de pessetes 5.480 consignades en el Cap. 5 Art. 2 del Pressupost en curs.

Per a Beneficència, doncs, se consigna la mateixa cantitat global. La Comissió no ha trobat manera de reduir la malgrat opinar que en relació a l'importància del Pressupost general, es excessiva si no a base d'una amplia i definitiva transformació que en el moment actual no seria oportuna. La subvenció que l'Ajuntament té demandada a la Diputació de concedir-se, podésser un aliví per als nostres establiments benèfics.

Ajuntaments anteriors i també l'actual han acariciat l'idea de montar un Laboratori Municipal i al efecte en el Pressupost vigent hi ha una forta cantitat consignada.

La Comissió que creu així mateix indispensable la creació del susdit Laboratori, considera no obstant que la consignació podésser limitar-se a pessetes 500 en concepte de treballs o estudis preliminars que siguin necessaris per a la realització del projecte.

Altrament la consignació tindria caràcter de prematur car essent tantes les atencions a cubrir no s'escapearà al criteri de l'Ajuntament que l'obra no arribaria a realitzar-se durant el desenrotlllo del Pressupost en projecte, majorment tenint en compte les facilitats que'l Municipi té per a tota mena de consultes de caràcter bacteriològic, etc.

Se suprimeix la partida de 20.000 pessetes consignada en el Pressupost en curs i encaminada a la realització del projecte d'aument de caudal d'aigües per estar ja realitzada l'obra amb falguer resultat, i s'aumenten pessetes 2.000 a la partida corresponent a reparacions de bombes en concepte d'installació de canyeries.

Se redueixen pessetes 2.010 de la consignació per a lloguer de locals destinats a escoles per ésser la cantitat que economitzarà l'Ajuntament amb les que destini al Grop Escolar prompte a inaugurar-se.

Els gastos de Beneficència s'haurien hagut d'aumentar considerablement de continuar la prodigalitat tinguda per l'Ajuntament d'alguns anys en aquesta part a Casa la Caritat; emprò tenint en compte la reglamentació feta per als beneficiaris de l'almoina municipal en aquell establiment, entén la Comissió que amb tres mil pessetes d'aument hi haurà suficient per les necessitats de beneficència, hagut esment de la pujada de queviures.

Amb tot, s'ha buscat la manera de no fer efectiu aquest augment, i l'estalvi s'ha trobat en la cantitat ficsada per a medicaments de visita domiciliaria, se vé pagant l'empleat de referència amb càrec al Cap. 3 Art. 8 (Material).

Se rebaixen pessetes 5.000 de la partida fixada en concepte d'aceres i mat-

xaca, i's redueixen a pessetes 1.000 les pessetes 5.000 consignades per a obres de reparació a l'edifici de les Cases Consistorials, entenent la Comissió que no són necessàries més per a realitzar lo més indispensable.

En compliment de diferents acords municipals se fixen en els articles corresponents:

Ptes. 1.000 per a interessos.
» 182'50 per la pensió concedida a don Joan Baptista Salvadó.

» 1.514'65 crèdit reconegut a don Josep Coll.

» .00730 per pago d'hàbets als Inspectors d'Higiène pequaria.

Hem consignat pessetes 10.000 en el Pressupost de despeses per a pago d'atrassos per consums a l'Hisenda, per si al liquidar amb la Delegació el senyor delegat reté alguna soma per aquell concepte.

I per si se redueix la consignació de pessetes 10.000 per a imprevistos a pessetes 5.000, per ésser la màxima cantitat que la Comissió opina deu consignar-se, hagut esment de la claritat amb que l'Ajuntament deu confeccionar i desenrotillar el Pressupost Municipal.

Aquestes són les diferències més notables que en relació amb el Pressupost vigent s'observen en l'avantprojecte que tenim l'honor de presentar. D'altres n'hi ha que queden detallades en les notes comparatives que s'adjunten, i que com les exposades responen al criteri de sinceritat que ha presidit en la tasca de la Comissió d'Hisenda.

Per lo que's refereix als ingressos s'ha procedit en idèntica forma, i així se fixa en pessetes 45.000 l'arbitri per matança i inspecció de bestiar a l'eschorxador perque no's calcula que donqui les pessetes 50.000 del pressupost actual, i's consignen pessetes 135.000 en concepte d'arbitri de carns fresques i salades, per haver baixat la recaudació durant l'any que cursa.

També queda reduït fins a pessetes 7.500 lo que's calcula donarà l'impost del Timbre municipal als espectacles, perque dels concerts portats a cap i de les liquidacions fetes se'n desprèn que no poden calcular-se les ptes. 11.500 que hi havia fixades.

S'aumenta l'arbitri sobre pastes per ésser superior a la calculada la cantitat recollida i creure que continuará donant una soma més crescuda; s'a-

Pressupostos Municipals per a 1917

Memoria de la Comissió d'Hisenda

Exm. Sr.:

A l'empendre la tasca per a la confecció de l'avant projecte de Pressupostos Municipals per al proper any de 1917, la Comissió d'Hisenda que sotscriu, desitjosa de traduir en efectivitat els ideals municipalistes que les ciutats reclamen per a poguer desenrotillar-se d'accord amb les exigències dels dies actuals i dels dies futurs, topa de cop i volta amb una tant grossa dificultat que li hauria fet fracasar els seus plans, en perjudici de la ciutat mateixa.

Aquesta dificultat que ha fet desistir dels propòsits que animaven a la Comissió, que són els de la majoria i que en part hem vist ja realitzats per l'Ajuntament anterior en obres tant trascendentals com la reorganització del servei d'aigües, és la penuria econòmica per que passa l'hisenda comunal.

No és possible, en tant no sigui una altra la situació de la economia municipal, abordar seriosos problemes de transformació ciutadana. La realitat deu imposar-se i atenent an aquesta realitat és que la Comissió d'Hisenda opina que és de necessitat absoluta anar a una reducció de despeses en preferència a qualsevol altre pla, car encara que de moment se vegi retardada la realització de grans i convenientis projectes, s'anirà preparant l'esarri i el crèdit comú, per a la més segura execució de les innovacions ideades, en el moment que sigui d'imprevisible necessitat empedre-les.

La cantitat global pressupostada ascedeix a pessetes 610.360'81, és a dir, queda rebaixada en relació al pressupost vigent en ptes. 45.636'38. Aquesta soma, per ella mateixa, ja dona la impressió de lo que és l'avant projecte que té l'honor aquesta Comissió de sotmetre a la consideració de l'Excel·lentíssim Ajuntament. Es un pressupost parc, sincer. No ha tingut la Comissió el criteri de mantindre pàrtides nominals en els gastos que per al seu equilibri necessitassin la consignació en els ingressos de cantitats irrealis per lo excessives.

S'hi consignen exclusivament aquelles despeses que s'han considerat ineludibles, de la mateixa manera que en el pressupost d'ingressos s'hi han de figurar les somes que han aconsellat les resultàncies d'exercicis passats, per idèntics conceptes, i per aquells impostos que la Comissió ha creut del cas, més que implantar, fer reviure, s'ha fet el càlcul més aproximatiu possible a la realitat.

Clar está que acceptat el criteri de reduir les despeses, la Comissió que sotscriu, malgrat ésser-li dolorosíssim havia de passar els ulls per les nòmines municipals, per ésser en elles on els estalvis podien ésser més efectius, i després de fer un detingut estudi de les mateixes, ha vingut a la conclusió de fer una rebaixa per aquest concepte de pessetes 16.701'50 que's detallen en la següent forma:

Un oficial de Secretaria.....	1.800'
Un quefe de Negociat (Secció Arbitris).....	1.800'
Cinc inspectors cobradors....	4.800'
Un Macer.....	1.380'
Dos guardies municipals....	2.452'50
Quatre id. rurals.....	4.469'

a deduir pessetes 1.000 per al sou d'un oficial d'arbitres que's crea, quedan pessetes 15.701'50.

Amb aquestes reduccions de personal creu la Comissió que els serveis municipals no quedarán gens desatessos. Algunes de les places que's mencionen, la pràctica ha demostrat que eren innecessàries tant més per quant s'ha passat l'Excm. Ajuntament alguns mesos sense proveir-les.

I al consignar aquestes reduccions que la Comissió deplora per afectar als funcionaris municipals, per als que l'Ajuntament no té més que parades d'elogi, ens creiem en el cas de declarar que no s'ha aumentat el sou al senyor secretari fins a pessetes 5.000 que fixa el R. D. de 23 d'agost de 1916, únicament perque hi ha oberta pública informació sobre'l mateix i li consta a la Comissió que sotscriu, que és criteri de la majoria de l'Ajuntament donar-hi opinió contraria. No ignorant la Comissió la consideració que mereix a

l'Excm. Ajuntament aquest celos funcionari municipal, és solament per aquell motiu que no's varia la consignació.

S'ha reduït a pessetes 7.000 la partida de gastos de representació de l'Ajuntament perque no es necessaria la de 10.000 pessetes que hi ha actualment consignada.

Queda també reduïda la consignació per enllumenat per creure que en lo successori, mercés a la reducció d'una hora que l'Ajuntament té acordada per l'enllumenat públic, no rebassarà de pessetes 55.000.

En l'article 9 del Cap. 3 que fa referència a aigües s'hi fan les modificacions següents: Se consigna l'empleat de plantilla encarregat de les bombes i reparador de contadors, amb el sou anual de pessetes 1.300 quin sou fins ara s'ha aplicat al Cap. 3 Art. 9 (Materials).

Se suprimeix la partida de 20.000 pessetes consignada en el Pressupost en curs i encaminada a la realització del projecte d'aument de caudal d'aigües per estar ja realitzada l'obra amb falguer resultat, i s'aumenten pessetes 2.000 a la partida corresponent a reparacions de bombes en concepte d'installació de canyeries.

Se redueixen pessetes 2.010 de la consignació per a lloguer de locals destinats a escoles per ésser la cantitat que economitzarà l'Ajuntament amb les que destini al Grop Escolar prompte a inaugurar-se.

Els gastos de Beneficència s'haurien hagut d'aumentar considerablement de continuar la prodigalitat tinguda per l'Ajuntament d'alguns anys en aquesta part a Casa la Caritat; emprò tenint en compte la reglamentació feta per als beneficiaris de l'almoina municipal en aquell establiment, entén la Comissió que amb tres mil pessetes d'aument hi haurà suficient per les necessitats de beneficència, hagut esment de la pujada de queviures.

Amb tot, s'ha buscat la manera de no fer efectiu aquest augment, i l'estalvi s'ha trobat en la cantitat ficsada per a medicaments de visita domiciliaria,

menta la recaudació per serveis al Cementiri i fidel al criteri sustentat s'ha vist obligada la Comissió a rebaixar pessetes 2.000 de la consignació per llicències a construccions per no excedir de pessetes 500 la cantitat recaudada per aquest concepte.

Ha merescut especial atenció l'article 4 del cap. 3 que fa referència a Policia urbana, hem modificat les cantitats d'acord a lo que realment deu i pot cobrar-se, hem afegit petits impostos, com el registre de gossos, bicicletes, automòbils, i tenim la convicció de que les pessetes 21.712 a què ascendeix aquest article, per la justesa dels arbitris han d'arribar íntegres a la caixa municipal. En aquest arbitri n'hi figura un per a inspecció de corralles de vaques i cabres creat més que per l'importància del tribut per a tenir format un padró als efectes sanitaris.

Estudiada la tarifa actual per a lloguer de taules destinades a la venda de peix a les peixateries, s'ha creuat que podia reduir-se, important la cantitat que's calcula ha de percibir l'Ajuntament per aquest concepte, pessetes 6.000.

Per a compensar de la baixa que suposava en els ingressos municipals la reducció de la tarifa a que's fa referència, hem opinat que podia establir-se l'arbitri de pessetes i mesures per al peix fresc que's ven a les peixateries, i a l'efecte se consignen pessetes 15.000 que's calcula ha de produir l'arbitri de referència.

La cantitat fixada per a lloguer de taules per a la venda de carns al mercat, s'ha vist la Comissió obligada a fixar-la en pessetes 7.000, esperant no obstant que pot trobar-se la compensació de la baixa que s'observa, una vegada estigué reglamentada la venda lliure.

S'aumenta la partida corresponent al producte del Sello Municipal, que ab les diferents aplicacions que se li dona, totes elles raonades i justes, calculem que produirà pessetes 5.000.

Com a modificació especial, que nosaltres la consignem amb satisfacció, cal remarcar la que's produeix en l'article 6 cap. 3, Aigües. Malgrat la reducció important de tarifes que aprova i que d'acord a les mateixes ve cobrant, l'Ajuntament, la recaudació en concepte d'abonats a comptador ha augmentat de manera tan considerable que sense por d'equivocar-nos, podem consignar avui pessetes 70.750 en lloc de les pessetes 63.000 que hi havia fixades en aquell article.

S'han portat també les consignacions que per substitutius de l'impost de Consums figuraven en el cap. 3, Impostos, al cap. 9, Recursos Legals, en virtut de recents disposicions de caràcter general.

Resultat de totes les variacions observades es la cantitat que's fixa a l'art. 9 del cap. 9. Es en aquesta partida on se demostra la finalitat de la Comissió que sotscriu al plantejar l'adjunt avantprojecte. El repartiment general queda reduït a ptes. 112.622'70, estem confiats que impedirà que a la liquidació de l'exercici resultin fallits els càlculs d'aquesta Comissió, que realitzada la seva tasca, té l'honor de proposar a l'Excm. Ajuntament se serveixi acordar donar per confeccionats els Pressupostos per a 1917 per les cantitats iguals de pessetes sis centes deu mil tres centes seixanta amb vuitanta un céntims en ingressos i despeses, i que en compliment de l'article 146 de la Llei municipal s'exposi al públic pel terme de 15 dies als efectes de reclamació, a fi de sotmetre'l més tard amb les reclamacions que puguin produir-se, a la deliberació de la Junta Municipal d'Associats.

Reus quatre de novembre de mil noucents setze.—P. Balaguer, Esteve Sagalà, Marc Massó, R. Jordana Monserat.

RETALLS i COMENTARIS

Tota la premsa segueix dedicant llargs i forts comentaris a l'espectacle donat al Congrés per les paraules del senyor Urzáiz.

Diu «La Lucha»:

«Oprobioso fué el espectáculo de la sesión del sábado en el Parlamento; pero más vergonzoso es aún el epílogo, el comentario de los que ven en peligro el turron, temiendo que el Gobernoliberal perezca en el pantano, ahogado por la podredumbre.

Los fariseos se indignaron. El hombre del ratón pelao, aquel ex-ministro conservador que fué desnudado moralmente por Soriano en el Parlamento, obligándole a dimitir, llevó la voz cantante de los chirigotos, ignorantes, prevaricadores y fariseos de las comunidades que turban en el Poder.»

Voila el gran amic i protector dels possibilistes quan es deien reformistes i militaven en el camp monàrquic

Don Emili Junoy publica en «El Liberal» un article comentant el debat hagut entre els senyors Alba i Cambó relatiu al pressupost extraordinari.

Diu que la seva profecia es complirà. El diputat castellà i el parlamentari amb barretina col·laboraran junts, caragotats els mediocres, cal que subssisteixin els de sólida preparació i trepat esperit.

Col·laboraran l'Alba i En Cambó—dú—no per semblar-se segons es creu, com un ou i una castanya, sinó com una gota d'aigua a una altra gota. En la seva preparació doctrinal, en l'origen i caracters de la seva actuació ciutadana en la qual han trepat el seu esperit, en la intensitat dels seus sentiments regionalistes i en la manera d'empendre i enfocar els problemes del dia, en ses qualitats i defectes, en la passió que posen per tenir raó i conquerir la gloria i amb l'acerit i l'eficacia del resultat, son molt semblants.

Es dirà segurament Alba el nostre Cambó si hagués nascut a Valladolid o Zamora i es dirà Cambó l'aixerit polític de Castella si hagués obert els ulls a la llum en terra empordanesa o a la nostra estimada i dolça Barcelona.

Col·laboraran junts perque, fonamentalment, no els separen abirms insondables.

«Las Circunstancias» en sa «Sección Oficial» publicava en son nombre del diumenge una convocatoria de la «Sociedad de Aguas de Reus» per a celebrar reunio general extraordinaria d'accionistes per a deliberar sobre una proposició del Consell d'Administració referent al monopoli amb que's possibilistes pretenien endogalar per 50 anys la ciutat.

Encara dura el perill del monopoli pel que les aigües de Reus quedarien a mercé d'una empresa explotadora.

Fracassat el senyor Caballé i Goyeneche en ses gestions prop de l'Ajuntament de Tarragona, pretindrà novament fer surar a tota costa el seu projecte en nostra ciutat?

Això sí que fóra pitjor que taca d'oli, i no ni ha perque dir que'n hi posariem, com gràficament se diu, traverser.

Teatre Centre de Lectura

L'exit aconseguit per la Companyia Viñas en l'execució de «Papá Lebonnard», fou complert i definitiu. Les ovacions que's tributaren an en Viñas

durant la representació i a l'acabament dels actes, fren la consagració d'un artista.

Eren alguns qu'cre'en que'l director de la Companyia que actua en el teatre del Centre ra un actor incomplert, un actor que en certs papers ratllaya a gran alura, pero que no podía ésser considerat com a primer actor. Després de les obres que ha interpretat, s'ha esvait l'equívoc i s'afirmarà més i més el concepte que nosaltres en tenim format les de fa temps. An en Viñas com més se'l veu treballar més sé l'admira, perque's ván descobrint en ell condicons i facultats que ni s'havien sospitá. Als primers cops de veure'l, deix una impressió de desconcert; un actor que no crida, que no desentonà, que no gesticula ni braceja, és quelcom extraordinari, i l'espectador no sab qu'ia opinó formar de l'artista. Es que no'n sab de cridar? Es que fuig de ridiboles imitacions per convenciment o per manca de facultats? Pero quan se l'ha vist en obres diferents, quan se l'ha pogut estudiar un dia i altre dia, allàvors se veu que aquella justa sobrietat, aquella naturalitat de gest i d'expressió, aquell aplom, són les resultants d'una honradesa artística ben poc corrent, al servei d'una clara intel·ligència i d'un temperament de gran actor a la moderna.

Amb ben pocs dies s'ha conquerit la admiració del nostre públic, que discentint-lo, l'apladeix i estima. Els demés artistes el secundaren dignament en «Papá Lebonnard», havent-hi aplaudiments per tothom, especialment per a la senyoreta Fremont i els senyors Bové i Ginestet. El públic, nombrosíssim, sortí de l'espectacle altament satisfet.

Aquesta nit continuará projectant-se al Kursaal la colossal cinta de gran aparato, «Los Vampiros», una de les més modernes produccions de la casa Gaumont.

PÉRDUA.—El prop passat diumenge se va perdre una arrecada en el trajecte del carrer de Sant Llorenç a l'Església de Sant Pere.

A la persona que l'hagi trobat i se serveixi entregar-la al seu dueny, se li gratificará degudament.

Se troba vagant la plaça de secretari de l'Ajuntament de Torroja. El plaç per a sol·licitar-la és el de quinze dies.

Han sigut obertes al servei públic les estacions telefòniques de l'Estat, obertes a Sant Creus (Aiguamurcia) i Pla de Cabra.

En venda

Se ven un acreditat establecimiento de Sabatería situat en un punt cèntric d'aquesta ciutat.

Informes en aquesta impremta.

La Companyia Viñas, que amb tant d'èxit v'actuant en el teatre del Centre de Lectura, no regateja esforços per a oferir novetats que forçosament han de despertar l'interès del públic, conseguint així que les funcions se comptin per plens.

Per a demà, dijous, anuncia l'obra en 3 actes den Santiago Rusiñol «L'Intellectual» i la divertida comèdia «Viage de boda».

«L'Intellectual» é una comèdia que malgrat ésser de les més populars den Rusiñol, no s'ha representat encara en nostra població i és de creure que tots els amants de nostra literatura patria, tots aquells que senten afició al teatre, acudiran a delectar-se amb les agudezes i punxantes iròniques de la comèdia den Rusiñol.

El director general de primera enseñanza senyor Rojo Villanova, ha autoritzat l'implantació d'una classe de llengua catalana a la Normal de Mestres de Barcelona.

Han començat en el terme municipal d'Amposta, les operacions per a la recol·lecció de les olives, que segons nostres notícies, serà menys que mitjana.

Des de fa alguns dies venen recurrent els pobles d'aquesta regió variis agents francesos, realitzant importants compres de garroves.

Aquest matí sortirà per a Barcelona, des d'on el dia 10 embarcarà per a la Havana, nostre volgut amic l'Anton Saumell.

Bon viatge i que aquelles llunyanes terres li siguin hospitalaries.

En el Dispensari municipalahir fou curat pel metge senyor Roig Huguet el jove de 19 anys Anton López Mateo, el qual presentava una petita ferida a la mà produïda amb un troc de vidre d'un sac que'n carregava.

Durant el passat mes d'octubre se inscregueren en el Registre civil d'aquesta ciutat, 29 matrimonis, 48 naixements i 38 defuncions.

S'ha reunit la Cambra Agrícola, baix la presidència de don Gregori

Rull, acordant se dirigir el següent telegrama al ministre d'Hisenda i als presidents del Consell de ministres i Congress:

«La Cambra Agrícola Oficial de la província de Tarragona, en oposició amb el projecte d'alcohols presentat a les Corts, ha acordat, amb el major respecte, formular les següents orientacions com a mides conseqüents al progrés vinícola i que estima com única solució en bé dels interessos de diàtia classe, molt dignissima d'ésser atesa en sa justa demanda:

Primera. Lliure destil·lació de l'alcohol vínic.

Segona. Desnaturalització de l'alcohol industrial.

Tercera. Persecució sense descans del frau del vi.

Quarta. Obtenció de favorables tractats de comerç per a la vinicultura.

Quinta. En cas de que'l Govern se vegi en l'imperiosa necessitat de gravar amb un impost l'alcohol vínic, que ho sigui per la cantitat que estima pertinent tan sols en els casos de que excedeixi el vi d'un preu eu el mercat de 1'50 pessetes grau i hectòlitro, amb el ben entès de que mentres en el mercat no alcalcini els vins el preu de 1'50 pessetes, den subsistir la liure destil·lació.

Ha pres possessió del seu càrrec el nou magistrat de l'Audiencia provincial don Josep Rovira.

Llegim en un confrare de Tarragona:

«Estem abocats a un nou conflicte. Les fàbriques de farina d'aquesta província estan agotant les existències de blat i molt aviat careixerán d'ell en absolut.

Això és degut a que no pot importar-se blat de Navarra i Aragó perquè la Companyia de ferrocarril fa quinze dies no admet en les estacions de precedència, expedicions amb destí an aquesta província, amb l'agravant de que no accepta tampoc envasos per a la preparació d'envasos, lo qual retrasará a la vegada el rebre blats.»

En l'Audiencia provincial s'ha vist una causa del Jutjat de Tortosa, per injurias a l'autoritat, contra Joaquim Tomás, veí d'Amposta, demandant el fiscal dos mesos i un dia d'arrest major i la defensa la absolució.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 7 novembre 1916

Nauixements

Maria Roig Cantóch.—Julia Martí Pailejà.

Defuncions

Victor Fonseca Romón, 34 anys, Casa de camp, 92.—Josep Ferrando Sabaté, 16 anys, Sol, 2.—Santiago Serra Giol, 30 anys, plaça de Catalunya, 4.—Pere Cunillera Piñol, 40 anys, Hospital Civil.—Maria Grau Estrems, 27 anys, Montserrat, 22.—Francisco La casa Pané, 62 anys, Hospital Civil.

Matrimonis

Anton Solé Puig amb Petra Casellas Agullà.

ATENIU OBRER

Convocatoria

Se convoca a tots els socis d'aquest Ateneu a la reunió general extraordinària que tindrà lloc el proper dijous, dia 9, a les nou i mitja de la vesprilla, a l'objecte d'honorar la memòria del seu inoblidable fundador i president, Victor Fonseca, i de tractar de prosseguir la seva lloable obra.

Reus 6 de novembre de 1916.—El Secretari, A. Martí Baiges.

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregut a 0°.	749.5	747.3
MÀXIMA Sol...	16.8	
TERMÓMETRE Ombra.	14.7	
MÍNIMA Sol...	7.6	
PSICÒMETRE sec.	15.7	15.6
Idem humit....	10.6	11.2
Humitat relativa de l'aire.	52.4	58.5
Tensió del vapor acús.	6.9	7.7
ANÈMOM. Direcció del vent.	0	0
METRE Velocitat del vent.	219	41
Pluviòmetre.....	3.2	1.0
Evaporímetre.....		
Estat del cel. Núvol Núvol		

Si's reunís nombre suficient de senyors roigidors aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Si's reunís nombre suficient de senyors roigidors aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Instal·lacions elèctriques amortisables

PER ENCÀRRECS A TOTS ELS LAMPISTES DE REUS

Calçat de totes classes

F. Surroca. Monterols, 26.-REUS

♦♦♦

EDUARD RECASENS

ARRAVAL SANTA AGNA, 56. TELÉFON 108

Negoció els cupons venciment
15 de novembre pròxim

Compra i venda de tota classe de valors de cotisió corrent.—Compra i venda de paper estranger.—Compra de bitllets de Banc estrangers i monedes d'or nacionals i estrangeres.—Descompte de tota classe de cupons.—Ordres per a les Borses de Barcelona, Madrid i París.

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Dades facilitades per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 8.—«Teresa Fábregas» per a Cete i Niza; consignatari, Fábregas.

Dia 8.—«Cabo Torinana» per a la costa; consignatari, Feres.

Dia 10.—«Mauricio» per a Ribera de Italia; consignatari, Benigno.

Dia 10.—«Colón» per a Cete; consignatari, Fábregas.

Dia 10.—«Cabo Roca» per a Cete i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 11.—«Navarra» per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 12.—«Castor» per a Holanda; consignatari, Ferrer.

Dia 13/14.—«Begoña» per a Nova York; consignatari, Ricomá.

Dia 13/14.—«Stromboli» per a Noruega; consignatari, Boada.

Dia 13/15.—«Maria» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 15.—«Romny» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 15.—«Andalucía» per a Suecia; consignatari, Boada.

Dia 24.—«Rhone» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Espectacles

Centre de Lectura

Companyia de declamació dirigida pel primer actor don Joaquim Viñas i de la que'n forma part la notable primera actriu donya Elvira Fremont.

Funció per a demà.—La comèdia en tres actes «L'intel·lectual» i el juguet en un acte «Viatge de boda».

Kursaal de Reus

Grans sessions de cine per a avui. Programa extraordinari.

Preus i hores de costum.

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dp. . . . . ops. din.
Idem xeque. . . . . > .
París idem. . . . . > .
Berlin idem. . . . . > .
Marsella vista. . . . . > .
Hamburg vista. . . . . > .

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Pts.	Valor actual Pts.
455	Gas Reusense	250
600	Industrial Harinera	500
615	Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500	Oblins. Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S. A.	250
200	Idem id., Seria B.	500
400	Eléctrica Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
520	Institut P. Mata.	500
160	Empresa Hidrofónica	369'50
523'50	Obligaciones Manicomio Reusense.	500
50	Carburós de Teruel.	500
	Pantán Riudecanyes.	50

SENSE

aquesta marca

l'apa- NO és un «Gramófon»

: : Catàlegs gratis : :

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELLOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Exit colossal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

Acadèmia de Dibuix i Pintura

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnic

Classes de Dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a pintors decoradors. Classe especial per a senyoretas. Hores de classe convencionals. — L'obertura de les classes al primer d'octubre.

Lliçons a domicili

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 8'22 per Vilanova; arriba 11'22 c
» 13'35 » 20'5 m
» 17'59 » 22'13 m
» 20'30 » 0'22 m

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'30 (trasb. Roda); arriba 9'46 m
» 8'29 » 12'29 m
» 11'56 » 20'17
» 15 » 17'58 c

DE REUS A TARRAGONA

Surf 7'38 arriba 8'11 m
» 9'56 » 10'30 m
» 12'54 » 13'24
» 14'30 » 15' m
» 18'8 » 18'35 c
» 20'50 » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surf 7'35 arriba 8'10 c
» 9'10 » 9'50
» 12'17 » 12'45 m
» 16'36 » 17'14 m
» 19'25 » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surf 7'17 surf 9'29 arriba 10'37 m
» 10'41 » 11'19 » 11'44 r
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m
» 22'01 » 23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surf 6'13 surf 7'42 arriba 7'17 e
» 6'30 surf 7'43 » 8'39 m
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m
» 20'14 » 20'48 » 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Surf 8'22 arriba 11'22 c
» 13'35 » 20'5 m
» 17'59 » 22'13 m
» 20'30 » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surf 5'30 arriba 9'46 m
» 8'29 » 12'29 m
» 11'56 » 20'17
» 15 » 17'58 c

Arriben a Salou de Valencia

4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 1 d'octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster) Sortides de Salou (Tren n.º 25 a les 9'15 Tren n.º 26 a 8'25 Tren n.º 12 a 15' Tren n.º 36 a 17'05 Tren n.º 35 a 18'40

En els diumenges i dies festius s'expondràn billets d'anada i tornada a 0'60 valders per al retorn per tot el dia de sa pendició i en tots els trens.

TIPOGRAFÍA CATALANA.—LLOVERA, 23.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Comerç de Ferreteria i Quincalla

Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMON SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines económiques

No compreu cuines sense ans fer-se carreg de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínim consum de combustible,

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres den Isidro Pons núm. 16

EL CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CR. ICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarroso mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desapareixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsula.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

No compreu trajos ni abrics
sense abans visitar la

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la diàfragma i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

SASTRERIA QUERALT
Monterols, 35.- Reus.

¿Voleu conservar vostra salut? Preneu a diari
Cafè Pampa

El millor i més agradable

"Aroma concentrat." -- "Puresa garantida". -- "Gran digestiu"

EL CAFÉ PAMPA és cultivat i recolectat de llevor especial. La torrefacció del CAFÉ PAMPA és tan perfecta en la concentració del seu propi aroma, que s'considera com un dels més moderns avenços de la ciència i l'indústria.

El "Café Pampa" se serveix en el Bar Americá

Agent exclusiu per a la venda a Espanya

Román Marimón, P. Catalunya, 7. REUS
Dipòsit de l'exquisit Xocolate del RAM

No deixeu de pendre CAFE PAMPA i recomanar-lo als vostres amics

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrogèn

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Consum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vostres electricistes.

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidò. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. - PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2^{on}, 1ª REUS

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia
Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona
Alumne de les clíiques dels Drs. Cissauss, de Munich, i Pfaunder

OPERACIONS. - Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS